

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 1
118 11 Praha 1

103 792
103 793

MKCRX000T7W0

Národní památkový ústav
ústřední pracoviště
Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1

telefon: 257 085 111

fax: 224 318 155

e-mail: epodatelna@mkcr.cz

Gabriela Velebná Pištěková
L. Váchy 493
760 01 Zlín

Došlo 11 -01- 2010

Čj. 186

Přílohy: 4 listy Odd: DMS NT

Váš dopis značky

Naše značka
MK 12205/2009 OPP

Vyřizuje / linka
Tereza Maříková

V Praze dne
8.12.2009

**Věc: Smírčí kříž a křížový kámen na pozemku 13/1 v k.ú. Štítary nad Radbuzou,
obec Hostouň, okr. Domažlice, Plzeňský kraj – prohlášení za kulturní památku**

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. MK 12205/2009 OPP ve
výše uvedené věci.

Mi Clon!

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Ministerstvo kultury

odbor památkové péče

Maltézské náměstí 1

118 01 Praha 1 - Malá Strana

IČO: 00023671

③

Příloha: 1x rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. MK 12205/2009 OPP.

Na vědomí po nabytí právní moci:

1. Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
2. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Plzni
3. Krajský úřad Plzeňského kraje, oddělení památkové péče
4. Městský úřad Domažlice, úsek památkové péče
5. Katastrální úřad pro Plzeňský kraj, Katastrální pracoviště Domažlice
6. vlastní

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 1
118 11 Praha 1

telefon: 257 085 111
fax: 224 318 155
e-mail: epodatelna@mkcr.cz

V Praze dne 8.12.2009
Č. j.: MK 12205/2009 OPP

Rozhodnutí nabylo právní moci: 4.1.2010
za správnost: *Chortori*

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní památkové péče rozhodlo ve věci prohlášení smírčího kříže v podobě kruhové stély a křížového kamene na st.p.č. 13/1 v k.ú. Štítary nad Radbuzou, obec Hostouň, okr. Domažlice, Plzeňský kraj, za kulturní památku.

Účastníkem v tomto řízení je podle § 27 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění, vlastník věci: paní Gabriela Velebná Pištěková, narozená dne 18.3.1973, trvale bytem L. Váchy 493, Prštné, 760 01 Zlín, doručovací adresa: Štítary 1, 345 25 Hostouň.

Ministerstvo kultury podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění **prohlašuje** smírčí kříž v podobě kruhové stély a křížový kámen na pozemku st.p.č. 13/1 v k.ú. Štítary nad Radbuzou, obec Hostouň, okr. Domažlice, Plzeňský kraj, za kulturní památku.

Odůvodnění:

Charakteristika, popis:

Smírčí kříž ve tvaru kruhové stély:

Kamenný smírčí kříž je opracován do tvaru kruhové stély na klínové základně. Na hlavě vystupuje reliéf kříže v kruhu, tzv. keltský kříž. Klínová základna je rovněž reliéfně zpracována, jsou na ní patrné dva vpadlé trojúhelníky. Odvrácená strana je hruběji opracovaná. Petroglyf na této stéle nebyl nalezen. Objekt je v současnosti umístěn ve dvoře fary, na pozemku 13/1 v k.ú. Štítary nad Radbuzou. Pravděpodobně kříž kdysi stával mezi obcemi Mířkov a Křakov.

Rozměry: výška 82 cm, šířka 55 cm, síla 21 cm.

Křížový kámen:

Kamenný křížový kámen je vytesán ve tvaru obdélné desky, nahoře ukončené od boků odsazeným půlkruhovým obloukem. Po obvodu je deska plasticky orámovaná, v horní části je zdobená reliéfem klínového kříže, ve spodní části vytesaným nápisem. Třířádkový nápis je špatně čitelný, stejně tak jako letopočet 1746 vytesaný při ramenech kříže. Objekt je

v současnosti umístěn ve dvoře fary, na pozemku 13/1 v k.ú. Štítary nad Radbuzou. Křížový kámen pravděpodobně dříve stával při cestě z Tasovic na vrchol štítarského hradiště. Rozměry kamene: výška 112 cm, šířka 54 cm, síla 20 cm.

Podnět k prohlášení smírčího kříže i křížového kamene ve Štítarech za kulturní památku, obdrželo Ministerstvo kultury dne 2.9.2009 od Městského úřadu Domažlice, úseku památkové péče. Ve svém návrhu popisují kříže a zdůvodňují památkovou ochranu takto: *„Těchto křížových kamenů prohlášených za kulturní památku je velice málo (v oblasti Domažlicka 5), přitom se jedná o velice důležité doklady řemeslné kamenické práce období středověku, kterých se nezachovalo mnoho. V posledních letech je možné zaznamenat zvýšený zájem laické veřejnosti o kamenné památky tohoto typu. Je třeba bohužel konstatovat, že ne vždy se jedná o zájem přínosný. Náš úsek památkové péče byl upozorněn na četné krádeže těchto památek v oblasti Karlovarska a Tachovska. Proto je třeba urychleně přistoupit k prohlášení křížů za kulturní památku, neboť je pak možno takovouto památku lépe chránit za pomoci příslušných právních předpisů, jak se potvrdilo při krádeži smírčího kříže v Ohnišovicích. Je samozřejmé, že prohlášení takového kulturní památky ocení i jednotlivé obce a v tomto případě i majitelka, jelikož odkazují na historii místa. Kříž ve Štítarech považujeme za velice důležitý vzorek kamenické práce období (pravděpodobně) vrcholného středověku. Prohlášení za kulturní památku také umožní snáze čerpat finanční dotace na případné opravy tohoto kříže.“*

Ministerstvo kultury podnět vyhodnotilo, shledalo jej důvodným a zahájilo ve věci správní řízení. Ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, byla o podání návrhu písemně vyrozuměna majitelka věci navržené na prohlášení za kulturní památku, paní Gabriela Velebná Pištěková na doručovací adresu Štítary 1, 345 25 Hostouň, a dopisem, který převzala dne 10.11.2009, jí bylo v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřila k podkladům, které Ministerstvo kultury v průběhu řízení shromáždilo. Paní Gabriela Velebná Pištěková se k prohlášení za kulturní památku nevyjádřila.

Ministerstvo kultury si vyžádalo odborné zpracování návrhu na prohlášení Národní památkový ústav, ú.o.p. v Plzni. V případě smírčího kříže zdůvodňuje NPÚ, ú.o.p. v Plzni památkovou ochranu takto: *„Jedná se o příklad drobné, pravděpodobně středověké památky a cenný doklad civilizačního působení člověka v krajině“, prohlášení křížového kamene doporučuje z těchto důvodů: „Jedná se o cenný příklad datované drobné památky, pocházející z dílny kameníka, který vytvořil křížový kámen v Mutěnině a náhrobky v hřbitovním kostele v Hostouni.“*

Podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, se k problematice prohlášení věci za kulturní památku dne 24.9.2009 pod značkou KPP/2105/09 vyjádřil odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu Plzeňského kraje, který souhlasil s prohlášením věci za kulturní památku, s tímto odůvodněním: *„Odbor KPP na základě předložených podkladů doporučuje prohlášení výše uvedené věci za kulturní památku ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, s odůvodněním, že smírčí kříže a křížové kameny jsou dokladem řemeslné kamenické práce většinou z období středověku.“*

Na základě výše uvedených podkladů, které doporučují prohlášení smírčího kříže a křížového kamene ve Štítarech, za kulturní památku, dospělo Ministerstvo kultury k tomuto závěru: Smírčí kříž ve tvaru kruhové stély a křížový kámen patří na Domažlicku k nejstarším drobným kamenným památkám, jejichž vznik je těsně spjat s křesťanským kultem. Smírčí kříže obecně patří k nejstarším památkám upomínajících v krajině nebo obcích na místa spjatá obvykle s tragickou událostí. Často jsou projevem středověkého trestního práva a vztyčují se jako výraz smíru a kajícínosti. Každý z nich má svůj vlastní osud a navozuje místu jeho typičnost a jedinečnost svou historickou a estetickou náplní. Tyto drobné památky, pravděpodobně středověkého původu, jsou spojeny s konkrétní událostí lidských osudů na určitém místě. Vztyčovaly se v místech neblahých událostí a mají hlubší souvislosti, které přesahují právo a jeho minulost.

Tyto smírčí kříže a křížové kameny jsou svěbytným projevem středoevropské kultury, které spoluvytváří paměť místa. Tyto drobné památky plní především význam pamětní, jenž je obvykle spjat s kultem smrti. Smírčí kříže jsou bezesporu důležitou součástí našeho kulturního dědictví a významným obohacením venkovských sídel a proto si zaslouží památkovou ochranu a péči. Tyto pozoruhodné a dosud tak opomíjené objekty budou zcela jistě důležitým pramenem pro další dokumentaci a bádání. Ať již se jedná o pozůstatek středověkého trestního práva či o starobylou upomínku určité události, smírčí kříž a křížový kámen v k.ú. Štítary pod Radbuzou, obec Hostouň, okr. Domažlice, Plzeňský kraj, splňují podmínky ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, pro prohlášení věci za kulturní památku.

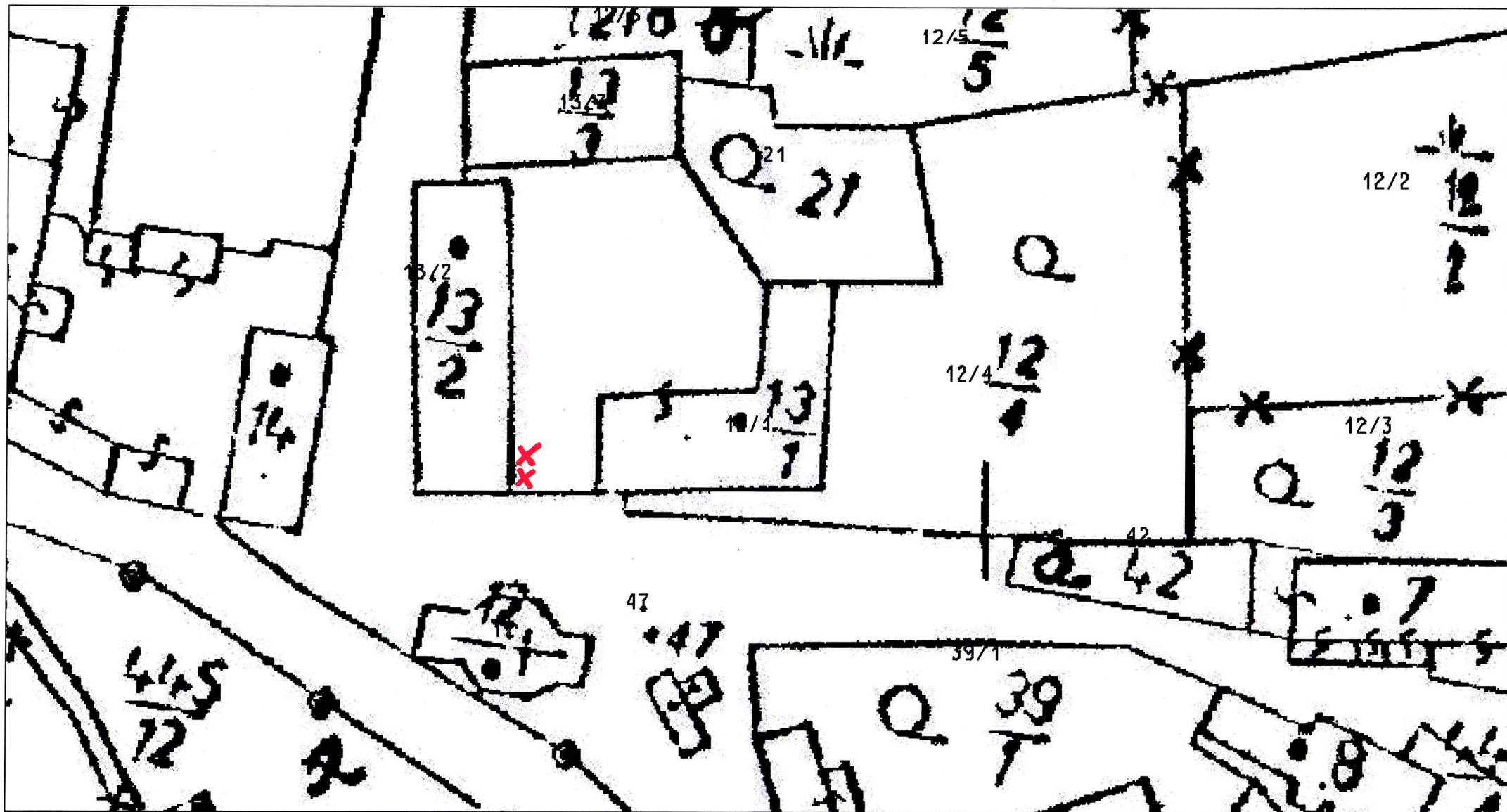
Nedílnou součástí tohoto rozhodnutí je kopie katastrální mapy se zákresem umístění kulturní památky.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad. Lhůta pro podání rozkladu počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastižen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání rozkladu). O rozkladu proti tomuto rozhodnutí rozhoduje ministr kultury. Rozklad se podává u Ministerstva kultury na výše uvedenou adresu.

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Vyhotoveno bezúplatně dálkovým přístupem pro účel: Památkové řízení, č.j.: MK 12205/2009 OPP pro Ministerstvo kultury